

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

14.11.2023

Vår referanse

2023/7911

Deres dato:

Deres referanse

Vegard Årthun
Bergane

FORSVARSBYGG REGION NORD

Postboks 405 Sentrum
0103 OSLO

Telefonnummer til saksbehandler

Vigdis Johnsen, 78 95 03 72

Tilsynsrapport: tilsyn ved Banak flystasjon

Kontrollnummer: 2023.044.I.SFTF

Kontaktpersoner ved tilsynet:

Fra virksomheten:

Vegard Årthun Bergane, miljøkoordinator
Per Christian Ludvigsen, distriktssjef region nord
John Sigurd Hansen, områdeleder
Tore Joranger, miljøseksjonen grunn- og
vannforurensning

Fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark:

Vigdis Johnsen
Jørgen Remmen
Helene Mathiesen Hannestad

Resultater fra tilsynet

Denne rapporten omhandler resultatet fra tilsyn etter forurensningsloven ved Forsvarsbygg den 10. oktober 2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark avdekket tre avvik og en anmerkning under tilsynet.

Avvik:

- 1: Virksomhetens håndteringen av farlig avfall har noen mangler
- 2: Virksomhetens miljørisikovurdering har noen mangler
- Avvik 3: Virksomheten har ikke rapportert data i Vannmiljø

Anmerkning:

- 1: Miljøovervåkingsplanen bør oppdateres

Avvik er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

10. november 2023	Vigdis Johnsen	Per Kristian Krogstad
dato	kontrollør	seksjonsleder forurensning
	Statsforvalteren i Troms og Finnmark	

Kopi til:
Forsvarsbygg Postboks 405 Sentrum 0103 OSLO

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Forsvarsbygg	
Organisasjonsnr.: 975 950 697	Hovedenhet: 975 950 662
Bransjenr. (NACE-kode): 84.220 – Forsvar	

Kontrollert enhet

Navn: Banak flystasjon	Anleggsnr.: 5436.0012.03
Kommune: Porsanger	Fylke: Troms og Finnmark
Anleggsaktivitet: Drift av Banak flystasjon	

2. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn. Tilsynet ble utført i medhold av forurensningsloven § 48.

Tilsystema

- Internkontroll om ytre miljø
- Miljøriskovurdering
- Utslipp til vann/grunn
- Avfallshåndtering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under tilsynet og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under tilsynet og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under tilsynet, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter tilsynet

Forsvarsbygg plikter *snarest* å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber dere sende en skriftlig redegjørelse til Statsforvalteren i Troms og Finnmark innen **21. desember 2023** som viser hvordan avvik er rettet. Svaret merkes med sak 2023/7911.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til vårt varsel om tilsyn og gebyr for saksbehandling som ble elektronisk ekspedert den 1. september 2023. Vi har ikke mottatt noen om gebyret. Statsforvalteren plikter å kreve gebyr for tilsyn, se forurensningsforskriften kapittel 39 § 39-1. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Miljødirektoratet vil oversende faktura.

Forsvarsbygg får et gebyr på 22 500,- kroner, som tilsvarer gebyrsats 3 i § 39-7 for tilsyn av inntil en dags varighet. Vedtaket gis med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-3.

Klagerett på vedtak

Dere har rett til å klage på vedtaket om gebyr til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven kapittel VI. Begrunnet klage sendes til Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Gebyret må betales inn selv om dere klager. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark, jf. offentleglova.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under tilsynet:

Avvik 1: Virksomhetens håndtering av farlig avfall har noen mangler

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 11-5 Forsvarlig oppbevaring mv. av farlig avfall

Avfallsforskriften § 11-8 Levering av farlig avfall

Kommentarer:

Ved miljøstasjonen på Banak flystasjon var farlig avfall lagret i tett og merket konteiner. Avfallsfraksjonene inni konteineren var imidlertid ikke tilstrekkelig sortert og merket, og det fremstod som rotete. Lagringen var ikke i samsvar med anbefalinger i *Forsvarsbyggs håndbok for håndtering av farlig avfall* (punkt 5.1-5.3). Det må det legges mer til rette for sortering av de ulike fraksjonene. Det ble opplyst at avfallsselskapets ansatte pleide å sortere og deklare dette avfallet ved henting.

Beholdere for farlig avfall må systematisk tømmes og leveres til godkjent avfallsmottak minst 1 gang i året iht. avfallsforskriften § 11-8. Det ble opplyst at spilloljedunk i verkstedet til 330-skvadronen ble tømt ved behov når den ble fylt opp, og at de ikke hadde praksis for å tømme det systematisk en gang i året. Det er fare for at spillolje kan bli stående på lager utover ett år. Praksis var ikke i samsvar med anbefaling i *Forsvarsbyggs håndbok for avfallshåndtering* (side 10) samt *Forsvarsbyggs håndbok for håndtering av farlig avfall* (punkt 5.1).

Avvik 2: Virksomhetens miljørisikovurdering har noen mangler

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 første ledd punkt 6.

Kommentarer:

Forsvarsbygg hadde utført en miljørisikoanalyse ved Banak flystasjon den 26. februar 2018, og som var oppsummert i rapport om miljørisikoanalyse, jf. Forsvarsbygg rapport 0168/2018/Miljø, datert 29. mai 2018. Under tilsynet ble det vist frem en årlig handlingsplan som var laget på bakgrunn av miljørisikoanalysen.

Det var plassert en konteiner for påfylling av drivstoff utenfor verkstedet ved flystasjonens tidligere brannstasjon. I fjor sommer hadde Forsvarsbygg avdekket et sluk like ved siden av konteineren da jord var blitt fjernet. Ved påfylling av kjøretøy kan det være risiko for søl/utslipp, og nærheten til sluk vil gjøre det vanskeligere å samle opp eventuelt søl. Risiko for utslipp fra konteineren var ikke identifisert i virksomhetens risikovurdering, og miljørisikovurderingen var ikke tilstrekkelig oppdatert.

Bilde 1: En konteiner for påfylling av drivstoff var plassert like ved en kum nært verkstedet ved tidligere brannstasjon ved Banak flystasjon. Foto: Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Avvik 3: Virksomhetens har ikke rapportert overvåkingsdata i Vannmiljø

Avvik fra:

Utslippstillatelsen vilkår 11.3

Kommentarer:

Data fra overvåkingsprogrammet ved Banak flystasjon var ikke rapportert i Vannmiljø iht. krav i utslippstillatelsens vilkår 11.3. Det omfatter data etter prøvetaking i grunnvannsbrønner som viser miljøstatus i grunnvannet under flyaviseringsområdet. Under tilsynet ble det opplyst at rapporteringen ikke var utført fordi de ventet på avklaring fra Forsvaret knyttet til sikkerhetsmessige vurderinger.

Vi gjør oppmerksom på at det ikke er krav om å rapportere data fra prøvetaking i oljeutskillere i Vannmiljø.

7. Anmerkninger

Statsforvalteren har registrert en anmerkning.

Anmerkning 1: Miljøovervåkingsplanen bør oppdateres

Kommentarer:

Forsvarsbygg har et miljøovervåkingsprogram om utslipp av flyavisingskjemikalier ved Banak flystasjon (datert 24.08.2017), og i tillegg har de utarbeidet et prøvetakingsplan (revidert 01.08.23). Prøvetaking var utført iht. prøvetakingsplanen. En referansebrønn var imidlertid blitt flyttet, men uten at miljøovervåkingsplanen var blitt oppdatert. Det bør tilstrebes at programmet for miljøovervåking og prøvetakingsplanen oppdateres noenlunde samtidig.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for tilsynet var:

- Tillatelse etter forurensningsloven datert 24. august 2017 for Banak flystasjon
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kap. 29
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)